

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlm XXIV. Proposuit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](#)

narratur, prius factae appellationi non detulit, non obstante appellatione eiusdem electionem postea factam ex maioris partis consensu, de I. Apostolicā authoritate confirmandam esse.

S U M M A R I U M .

1. *Abbas in alia quam Monasterii causa, potest esse procurator.*
2. *Et hoc verum est, si non vertatur in ea causa utilitas Monasterii sufficit Ecclesiastica gravis, vel publica.*
3. *Quin opinio est non paucorum, quod aduocati & Procuratoris munus Clericis & Religiosis uniuersim, & ex officio seu ordinarietantum prohibitum sit, non item in una aliqua causa etiam civilis, & coram iudice ciuili. Contrarium tamen, sacris Canonibus conformius est.*
4. *Non teneris deferre appellationi eius, qui in eadem causa noluit deferre tua.*
5. *Electio, que ipso jure nulla est, non impedit, quin alia canonica electio fiat.*

Not. I. Abbas in aliorum causa ad Monasterium eius per se ac principaliter non pertinente potest esse Procurator. Ita tradit gl. c. de presentium. 20. causa. 16. q. 1. Franc. hic Alexand. in princip. vbi aiunt: quod Abbas aut Praepositus sine licentia Conuentus possit esse Aduocatus, Procurator, negotiorum gestor, atbiter, & Iudex, quia ipse non pendet a Monachis, sicuti Monachi ab ipso.

Sed nunquid requiritur, ut utilitas Monasterii vertatur in causa, in qua Abbas Procuratoris, vel Aduocati munere fungitur in judicio? videtur affirmandum, ex c. 2. de postulando & c. Monachi. causa. 16. q. 1. vbi duo requiruntur, ut Religiosus Procurator vel Aduocatus in judicio esse possit, videlicet utilitas Monasterii & consensus Abbatis, tametsi ergo Abbas ut Procurator vel Aduocatus esse possit, alio consensu non indigeat, tamen altera conditio, quae est de Monasterii utilitate etiam in ipso exigitur, & ita docet Sanch. l. b. Mor. c. 15. n. 18.

Nihilominus probabiliter dicitur argu-

mento huius text. quod *Abbas, id est, Ordinis Praelatus in causa Ecclesiastica, si grauis sit, seu pertinens ad publicam utilitatem. v. g. electi Episcopi, spectato communijure possit esse Aduocatus vel Procurator in judicio Ecclesiastico, sicuti hic docet Abb. not. 1.*

Imò non pauci existimant, vt *Innoc. in c. unico. de obligat. ad ratiocinia. Felin. in c. 1. n. 12. defens. & rejud. Alex. hic. n. 5. Franc. not. 1.* Quando Clericis & Religiosis prohibetur Procuratoris vel Aduocati munus, id intelligendum esse, quod vniuersim & ex officio seu ordinarietate aduocare vel postulare non possint, quamvis possint in vna aliqua causa etiam civili & coram Iudice Ciuitate munus obire, contrarium tamen huius sacris Canonibus conformius est teste Sylvestro. verb. *aduocatus. q. 7. Taberna. n. 8. & docui l. 4. tr. 5. c. 11. n. 1.*

Not. II. Non cogeri deferre appellatione eius, qui in eadem causa seu negotio noluit deferre appellationi tua. Habetur clarius in c. *Anfit. 42. hoc tit.*

Not. III. *Electio, que ipso jure nulla est, non impedire no potest, quin alia Canonica electio fiat; quod enim nullum est, id nullum effe etum parit, juxta Regul. 52. in b. non præstat impedimentum, quod de jure non sortitur effectum, vbi videri potest Dynus & Alex. hic. n. 11. quapropter Bald. in l. Non dubium. C. delegibus. ait: si statuto impositum sit tributum. v. g. emptionis contra cuius intelligendum esse de contractu valido tantum. Era taudem electio irrita ex tribus causis. videlicet, quia facta est a minore parte capituli; & de excommunicato; contra appellationem extra iudiciale, ita gl. hic verb. non obstante.*

C A P I T U L U M XXIV.

Proposuit.

P A R A P H R A S I S .

Tametsi is, qui a Iudice appellat super vna causa, in aliis causis coram eodem respondere teneatur, tamen Iudex cum sit appellanti suspeetus, non debet eum cogere,

De Appellationibus, Recusationibus, & relat. 527

gere, si respondere recusat, præterquam de crimine graui & manifesto, ob quod ipso facto damnatus videatur.

Not. I. Appellatio non suspendit, juris dictionem Iudicis nisi in causa, in qua appellatur, potest tamen in alia causa recusari Iudex ut suspectus, si suspicio allegetur & coram arbitris probetur, quia videlicet in priori causa grauabit & ideo periculum sit, quia etiam in hac grauabit. c. Ad huc. 6. h. t.

Not. II. Sicuti in facto notorio non conceditur appellatio, ita nec Iudicis recusatio, verum exceptio Iudicis incompetenti, etiam in causa delicti notorii admitti debet, sicut Franc. hic docet n. 5. & vide quæ dixi in c. Pernenit. 13. hoc tit.

CAPITULUM XXV.

Quâ fronte.

PARAPHRASIS.

In primis Alex. III. reprehendit Archi-Episcopum Cantuariens. quod juris ordinem perueriens, non in Ecclesia, sicut honestum & Canonum est, nec in palatio, aut Camera sua, sed in Regis Camera contra juris præscriptum & officii Pontificalis dignitatē, Episcoporum electiones confirmat, nihilominus respondeat ipsi ad interrogationem: quod si quis ob contumaciam, aliamque causam excommunicationis vel interdicti vinculo obstrictus sit, offerat verò se ad parentum justis Ecclesiae mandatis, Iudex eum, ne in excommunicatione decedat, absoluere poterit, tametsi Aduersarius contradicat, & ne id fiat, appeleret, ab illotamen priusquam absoluatur, sufficiens cautio recipi debet, vt vel in præsentia Papæ (si is, contra quem appellatur, consensum dederit) vel coram Iudice, cui is causam delegarit, juris æquitati se submittere & parere velit. Idem quoque dicendum in casu, si quis se irrationabiliter excommunicatum aut interdicto subiectum esse dicat, sed nihilominus promittat & ca-

ueat de patēdo juri, quod absolui debeat à superiori. v. g. Archi Episcopo, tametsi Episcopus. v. g. qui excommunicavit, reluetur & appelleat.

S Y M M A R I V M.

1. *Confirmatio Prælati fieri potest in Ecclesia, vel palatio aut Camera confirmantis Ecclesiastici superioris; non autem in curia, vel palatio Principis secularis, quamvis si hic fieret, confirmatio velelectio non foret irritata, sed irritari posset.*
2. *Processus judicij secularis in Ecclesia institutus irritus est, non autem causa Ecclesiastica.*
3. *Excommunicatio ab homine interdum infligitur ob solam contumaciam, interdum vero ob crimen, in quo contumaciter perseverat.*
4. *Excommunicato appellante ad Sedem Apostolicam, appellatione non obstante, potest a judge peti absolutio, & debet ab eo conferri, contradicente etiam aduersario, salua interim causa appellationis, & praedita prius cautione.*
5. *Si excommunicatus vel interdictus a Prælato inferiore v. g. Episcopo ex officio procedente querelam deferat ad Superiorem tanquam grauatus, absolvi debet, praedita cautione, non obstante contradictione Episcopi, & appellatione eius ad Pontificem.*

Not. I. Confirmatio Prælati fieri potest in Ecclesia vel Palatio aut Camera confirmantis Ecclesiastici superioris, non autem in Curia aut Palatio Principis secularis, idemque eadem ratione intelligi debet de aliis causis Ecclesiasticis.

Recte tamen monet huc Innoc. quod electio aut confirmatio Prælati contra juris ordinem facta in domo Principis secularis, ex hoc tantum cap. non sit irrita, cum id jure expressum non sit, quamvis irritari possit tanquam contra Canones facta, sicuti de electione dixi in D. de Prælatis Ecclesiasticis. q. 33. argum. c. Quanquam. 18. de elect. in b.

Porro, licet confirmatio Prælati in Ecclesia recte fiat, si tamen appareat contradictor,